

בע"ח (ירושלים) 8011-05-14 - נעים בן חסן אל סאנע נ' מדינת ישראל

בע"ח (ירושלים) 8011-05-14 - נעים בן חסן אל סאנע נ' מדינת ישראל מחוזי ירושלים

בע"ח (ירושלים) 8011-05-14

נעים בן חסן אל סאנע

על ידי ב"כ עו"ד לאה צמל (מהסנ"צ)

נגד

מדינת ישראל

על ידי פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

בית המשפט המחוזי בירושלים

[07.07.2014]

כב' השופט משה יועד הכהן

באמצעות ב"כ עו"ד אורי גולדשטיין

החלטה

1. בפני עתירה לגילוי ראיה בת"פ 65630-10-13 מטעמו של הנאשם 2 באותו תיק נעים אלסאנע (להלן: המבקש). התיק מתנהל בפני כב' השופט א. כהן, אולם על פי הסכמת הצדדים, התקיים הדיון בעתירה לפניי.
2. על פי עובדות כתב האישום, מדובר באירוע של חטיפה שבמסגרתו קשרו הנאשם 1 והמבקש קשר לחטוף את המתלונן צ.ס (להלן: המתלונן) על רקע חוב על סך 3,000 ₪, שהיה חייב לנאשם 1. על פי הנאמר בכתב האישום, הנאשם התקשר למתלונן בערבו של יום 17.10.13 וביקש ממנו להגיע לתחנת דלק המצויה ביציאה מהעיר ירושלים. באותו מועד הגיעו המבקש יחד עם הנאשמים 1 ו-3 לתחנת הדלק והמתינו למתלונן.
3. בסמוך לאחר מכן, הגיע המתלונן לתחנת הדלק יחד עם אחותו ובן זוגה. המתלונן נכנס לרכב איתו הגיעו הנאשמים, כשבמושב הנהג ישב הנאשם 3 ואילו המבקש והנאשם 1 ישבו במושב האחורי. לאחר שנכנס המתלונן לרכב והתיישב ליד הנהג, החל הנאשם 3 בנסיעה לכיוון דרום תוך שהוא מסביר למתלונן שהוא לוקח אותו לסיבוב. כעבור מספר דקות הורה הנאשם 1 למתלונן לעבור למושב האחורי, על מנת שיחליפו במושב הסמוך למושב הנהג. בשלב מסוים, שינו הנאשמים 1-3 את מקומותיהם, כך שהמבקש ונאשם 3 ישבו מאחור, בסמוך למתלונן, והנאשם 1 נהג ברכב.

4. לאחר כשעה, הגיעו המבקש ונאשמים 1 ו-3 לכפר מגוריהם של הנאשמים בנגב. עד לשלב זה, התלווה המתלון אל הנאשמים מרצונו, מתוך הבנה שמדובר ברצון של הנאשם 1 לשוחח איתו, אולם מאותו שלב הוחזק המתלון בניגוד לרצונו תוך הפעלת כוח ואיומים על ידי הנאשמים. הנאשם 1 ציווה על המתלון למסור לו את מכשירי הפלאפון שברשותו והטיח בו שלא ייצא מהכפר עד שיחזיר לו את סכום החוב. המתלון מסר לנאשם 1 את מכשירי הפלאפון. בנוסף איים נאשם 1 על המתלון, בנוכחות המבקש ונאשם 3, כי אם יזוז, "יפרק אותו", שכן ברשותו נשק. בהמשך עצר הרכב בשולי הדרך והנאשם 1 כיסה את ראשו של המתלון במעיל, כדי שלא יוכל לראות. לאחר מכן, הודיע למתלון בנוכחות המבקש ונאשם 3 שעליו לשלם לו 15,000 ₪, סכום הגבוה ב-12,000 ₪ מסכום החוב המקורי. בתום נסיעה ברחבי הכפר, הגיעו המבקש ונאשמים 1 ו-3 והמתלון לבית לא מאוכלס. הנאשם 1 הוציא את המתלון מהרכב בניגוד לרצונו, תוך שהוא אוחז בידו, והורה לו להיכנס לבית.

5. משנכנסו המבקש, נאשמים 1 ו-3 והמתלון לבית, השיב נאשם 1 למתלון את אחד ממכשירי הפלאפון והורה לו ליצור קשר עם האנשים הקרובים אליו, לצורך גיוס כסף כדי לפרוע את החוב החדש. המתלון אכן עשה כדבריו והתקשר מספר פעמים והתחנן לקרוביו שיגייסו עבורו את הכסף. באחת מהשיחות, נטל הנאשם 1, בנוכחות המבקש והנאשם 3, את הטלפון מידי המתלון והודיע לקרוביו, כי עליהם לגייס סכום של 15,000 ₪ עד הבוקר, ולא, לא יזכו לראותו בחיים. בשל החשש לחיי המתלון, הודיעו הקרובים, כי הם עמלים על גיוס הכסף והציעו לנאשם 1 להעביר לחזקתו רכב בשווי של 12,800 ₪, אך הנאשם 1 סרב לקבלו ועמד על קבלת מלוא סכום החוב החדש.

6. במהלך שהות המתלון בבית, הוא ישב על הרצפה כשהנאשם 1 יושב בסמוך אליו עם אקדח דרוך. אקדח נוסף היה מונח על הרצפה, בסמוך למקום מושבם של המבקש ונאשם 3, והמבקש והנאשם 3 אף אחזו סכינים בידיהם. במועד מסוים, במהלך שעות הלילה, עזב הנאשם 3 את הבית. במהלך הלילה ולאחר עזיבת נאשם 3, החלו המבקש ונאשם 1 לשוחח על נידת משטרה שהגיעה לכפר בשל חששם מהניידת הורה אחד מהם למתלון לצאת מהבית ולהמתין באוהל סמוך. מספר רגעים אחר כך, הגיע נאשם 1 עם רכב טויוטה בצבע כחול והורה למתלון לעלות לרכב. המתלון נכנס למושב האחורי והתיישב בסמוך למבקש, אשר אחז בסכין, בעוד נאשם 1 נוהג בטויוטה הכחולה. הנאשם 1 החל לנסוע לעבר שטח הררי בלתי מיושב בדרום הארץ, תוך שהוא מורה למתלון להמשיך ולנהל שיחות עם הקרובים אליו, על מנת לגייס כסף לשחרורו.

7. במהלך אותה נסיעה, יצר הנאשם 1 קשר עם נאשם 4 וביקשו להגיע לירושלים לצורך קבלת הכסף ומסר לו כי יקבל 500 ₪ עבור שליחות זו. בהמשך, יצר המתלון קשר עם אחיו א.ס., העביר לו את פרטיו של נאשם 4 וביקש ממנו לקבוע מקום מפגש לצורך העברת הכסף לנאשם 4. לאחר מספר שיחות, קבעו הנאשם 4 וא.ס. להיפגש בתחנה המרכזית בירושלים, תוך שנאשם 4 מודיע לא.ס. כי אם הוא לא יגיע למקום המפגש, הרי שהמתלון יהיה בבעיה. בשעה 15:00 לערך, משלא הגיע א.ס. לפגישה, התקשר המתלון לא.ס. הנאשם 1 חטף את מכשיר הטלפון מידו ואיים על א.ס. שאם עד השעה 15:15 לא יודיע לו נאשם 4 שקיבל את הכסף, הרי ש"העניין גמור".

8. בסמוך לשעה 15:30, על מנת להגביר את הלחץ על המתלון, דרך הנאשם 1 את נשקו לעברו של המתלון. מספר רגעים אחר כך, הגיע א.ס. ברכבו לבניין שער העיר בכניסה לירושלים, אסף את הנאשם 4 ברכבו וביקש ממנו להודיע לנאשם 1 על פגישתם. נאשם 4 ביקש מא.ס. שיסיע אותו לביתו בראשון לציון. במהלך הנסיעה העביר א.ס. את הכסף לנאשם 4 והביע את החשש לשלום אחיו, לנוכח העובדה שנחטף על ידי נאשם 1. בנוסף, במהלך הנסיעה הביע הנאשם 4 בפני א.ס. חשש לפיו ישנם האזנות בתיק בו הועבר הכסף לידי, וציין בפניו שכדאי לו שלא יזכור את הדברים ששמע וראה.

9. כשעה לאחר שהודיע נאשם 4 לנאשם 1 שקיבל את הכסף, שיחררו המבקש והנאשם 1 את המתלון בצד הדרך, בסמוך לצומת פלוגות. בטרם הוריד הנאשם 1 את המתלון איים עליו, בנוכחות המבקש, לבל יספר על האירוע לאיש ולא ישרוף את משפחתו.
10. על יסוד העובדות האמורות, מואשם המבקש, ביחד עם הנאשמים 1 ו-3, בעבירה של חטיפה לשם סחיטה, לפי סעיף 372 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: החוק); בעבירה של סחיטה בכוח, עבירה לפי סעיף 427(א) סיפא לחוק ובעבירה של החזקת סכין, עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק.
11. ב"כ המבקש, עו"ד לאה צמל, טענה כי בתיק היה מידע לפיו הקורבן בתיק הוא המתלון, הינו סוחר בסמים ויש לו קשר לבדואים בנגב. בנוסף, קיים לדבריה מידע שסוחר נוסף בסמים, יחד עם המתלון הוא א.ס. לדבריה נמסרה להגנה פרפראזה של אותם דברים המצויים תחת חיסיון. עוד לדבריה, ההגנה אינה מעוניינת לקבל את זהותם של השוטרים או של האמצעים באמצעותם בוצעו האזנות. לדבריה, למבקש מיוחסת בכתב האישום נוכחות יחד עם בן דודו, נאשם 1, שהוא הנאשם העיקרי בכתב האישום. לדבריה, גרסת המבקש הינה שהוא "מכחיש את הכל", אלא אם תוכח נוכחותו במקום. לטענתה, חשוב להגנה לדעת אם קיימת הקלטה של שיחת טלפון שיש בה כדי לחזק את דבריה והקושרת את המבקש לאירוע. בנוסף טענה, כי האירוע בבית הנטוש בכפר, הוא האירוע הראשון בו מיוחס למבקש מעשה אקטיבי של החזקת סכין ואיום באמצעות סכנים. ההגנה מבקשת לברר אם קיים בחומר החסוי חומר העשוי לסייע להגנה בעניין זה.
12. בדיון שהתקיים ביום 12.6.14, במעמד צד אחד, הוצג לבית המשפט החומר החסוי הכלול בתעודת החיסיון, וכן הסברים מפי נציג המשטרה מר נפתלי קצ'קא. בעקבות אותו דיון, הוריתי על קבלת מספר הבהרות לגבי החומר שהוצג לי. ב"כ המאשימה ביקש לקיים דיון נוסף באותו עניין שנערך ביום 25.6.14 במעמד ב"כ המאשימה בלבד. בדיון זה נמסרו תשובות להבהרות שביקש בית המשפט, וכן חומרים נוספים מתוך חומר החקירה הגלוי. הפרוטוקולים של אותם דיונים נחתמו במעטפות שהועברו לכספת בית המשפט.
- דיון והכרעה
13. על פי הפסיקה שפרשה את סעיף 45 לפקודת הראיות, על בית המשפט לבחון, בשלב הראשון, האם החומר החסוי נכלל בגדר החומרים שהוגדרו כחסויים על פי תעודת החיסיון. בשלב השני, עליו לבחון את משקלן של הראיות החסויות ומידת חשיבותן לעותר. ככל שקיימת ראיה שהיא חיונית להגנתו של העותר, יש להורות על חשיפתה. לגבי ראיות אחרות, שאינן בהכרח חיוניות, יש לערוך לגביהן איזון בין מידת התועלת הצפויה לנאשם מחשיפתה של הראיה, לבין הפגיעה באינטרס הציבורי העלולה להיגרם כתוצאה מחשיפתה (ראו: בש"א 2459/10 עזבון המנוחה פטמה אחמד ווהבה ואח' נ' משרד הבטחון - החלטה מיום 1.9.10).

14. ההכרעה בשאלה אם ראייה היא ראייה חיונית להגנת הנאשם, איננה הכרעה תיאורטית. כנפסק בב"ש 838/84 לבני ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 729, 738, ההכרעה היא תכליתית וצמודה לעובדותיו של המקרה הנדון, כאשר בית המשפט בוחן את מסכת הראיות הקיימת, את מיקומה של הראייה החסויה במסכת זו. לשם כך, עליו להיות מודע לשדה המריבה שבין הצדדים ולשאלות השנויות במחלוקת שבין שניהם. כאמור, גם במצבים שבהם בית המשפט מתרשם כי הראייה שבמחלוקת אמנם איננה חיונית להגנה, אולם יש בה משום פוטנציאל לסייע להגנה, על בית המשפט לבדוק את חשיבותה היחסית של הראייה להגנה. בעניין זה נקבע, כי ייתכנו מצבים שונים: לעיתים הפגיעה באינטרס הציבורי היא חריפה, ולעומת זאת, הראייה היא חיונית להגנת הנאשם, ולעיתים, הפגיעה היא חריפה, אך מבחינת הנאשם הראייה היא שולית. לעיתים אחרות, הפגיעה היא קלה ואילו מבחינת הנאשם הראייה היא חיונית או שולית. לפיכך, על בית המשפט לשקול במאזני האינטרסים המתנגשים את משקלה היחסי של הראייה בהגנת הנאשם, ולתת לה את מעמדה הראוי. משנקבע אותו משקל, יש להשוותו למשקל הפגיעה הצפויה לאינטרס הציבורי כתוצאה מן החשיפה ולבדוק את המאזן בין השניים. בהקשר זה נקבע, כי ראייה שיש בה כדי לעורר ספק באשמת הנאשם, אפילו בעקיפין על ידי כרסום משקל ראיות התביעה - היא חיונית להגנתו (ראו: בש"פ 1924/93 גרינברג נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(4) 770).
15. מן הכלל אל הפרט: ראשית, התרשמותי הברורה הינה, כי החומרים שהוצגו לעיוני, ואשר כלולים בתעודת החיסיון, הם כולם בגדר חומרים שהחיסיון שהוטל במסגרת התעודה בחתימת השר לביטחון פנים, חל עליהם. שנית, בחנתי את טענות ההגנה בהתייחס לחלקים במסכת העובדתית המיוחסים למבקש ובהתייחס לעמדה שהציגה ההגנה לגבי אותם חלקים. לאחר בדיקת אותם חומרי חקירה, נחה דעתי כי בכל הנוגע לחומרים חסויים שעשויה להיות להם זיקה ורלבנטיות לטענות ההגנה, קיימים בחומר החקירה הגלוי חומרים מקבילים המשקפים באופן מלא את תוכנם של אותם חומרים רלוונטיים. לפיכך, הגנתו של המבקש לא תיפגע עקב אי גילוי אותם חומרים, זאת שעה שגילוי החומר הגולמי עלולה לפגוע באינטרס הציבורי וביכולתה של המשטרה לנהל חקירות יעילות תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים ואחרים ובשיטות פעולה חקירתיות העומדים לרשותה ואשר חשיפתם עלולה להזיק באופן ממשי ליכולות אלה.
16. מעבר לכך, מצויים בחומר החסוי גם נתונים וחומרים שאין להם כל רלוונטיות ותועלת להגנה, גם על פי המבחנים המרחיבים והליברליים ביותר, באשר לא מצויה בהם ראייה שיש בה כדי לעורר ספק באשמת המבקש, אפילו בעקיפין, על ידי כרסום במשקל ראיות התביעה.
17. לאור האמור, העתירה לגילוי ראייה נדחת.
18. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.
19. הפרוטוקולים של הדיונים החסויים יישמרו בכספת בית המשפט עד לסיום ההליכים בתיק העיקרי. ניתנה היום, ט' תמוז תשע"ד, 07 יולי 2014, בהעדר הצדדים.